

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๕/๕๓๔

144
สวท. 14 พค 58
วันที่ 14-45 H

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง ส15717
วันที่ ๑11168/58
วันที่ 27 พ.ค. 58 เวลา 14:11

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒

พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การขอความเห็นชอบต่อร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฉบับทบทวนว่าด้วยการก่อตั้งมูลนิธิอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. บันทึกความเข้าใจฉบับทบทวนว่าด้วยการก่อตั้งมูลนิธิอาเซียนฉบับแก้ไข (Revised Memorandum of Understanding of the Establishment of the ASEAN Foundation) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฉบับทบทวนว่าด้วยการก่อตั้งมูลนิธิอาเซียน (Draft Protocol Amending the Revised Memorandum of Understanding Establishment of the ASEAN Foundation)
๔. หนังสือกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความเห็นต่อร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฉบับทบทวนว่าด้วยการก่อตั้งมูลนิธิอาเซียน

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่อง การขอความเห็นชอบต่อร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฉบับทบทวนว่าด้วยการก่อตั้งมูลนิธิอาเซียนมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) และรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการก่อตั้งมูลนิธิอาเซียน (Memorandum of Understanding of the Establishment of the ASEAN Foundation) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) มีสาระสำคัญกล่าวถึงการจัดตั้งมูลนิธิอาเซียน โดยระบุถึงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อกฎหมายที่มีหน้าที่กำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบต่าง ๆ อาทิ สถานที่ตั้ง แหล่งเงินทุน สมาชิก และขอบเขตอำนาจหน้าที่ของมูลนิธิอาเซียน เป็นต้น ทั้งนี้ มูลนิธิอาเซียนเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ก่อตั้งขึ้นโดยผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนในปี ๒๕๔๐ เพื่อเฉลิมฉลอง ๓๐ ปีของการก่อตั้งอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน ให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างความเจริญระหว่างประเทศสมาชิก ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประชาชนอาเซียน และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๑.๒ กระทรวงการต่างประเทศได้รับรายงานการประชุมคณะกรรมการผู้บริหารมูลนิธิอาเซียน (Board of Trustees (BOT) of the ASEAN Foundation) ครั้งที่ ๓๓ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ แจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับการพิจารณาร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฉบับทบทวนว่าด้วยการจัดตั้งมูลนิธิอาเซียนว่าประเทศสมาชิกอาเซียน โดยบรูไนฯ และสิงคโปร์ได้เสนอข้อแก้ไขเพิ่มเติมจากเดิมที่เลขาธิการอาเซียนได้แก้ไขไว้ในมาตรา ๖ ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ มูลนิธิอาเซียนได้นำส่งข้อสังเกตตามที่ได้รับจากฝ่ายกฎหมายของสำนักเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับกระบวนการรับรอง ลงนาม และการมีผลบังคับใช้ของร่างพิธีสารว่าอำนาจตัดสินใจในท้ายที่สุดอยู่ที่ ๑๐ ประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากกฎบัตรอาเซียนและแนวปฏิบัติอาเซียนไม่ได้มอบหมายให้องค์กรอาเซียน (ASEAN Organ หรือ ASEAN Body) มีอำนาจรับรองและอนุมัติเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ดังนั้น แต่ละประเทศจึงต้องดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายภายในเพื่อมอบอำนาจให้ผู้แทนลงนาม โดยในกรณีนี้ ควรเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม

๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้รับรายงานเพิ่มเติมจากคณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตาว่า คณะผู้แทนถาวรสิงคโปร์ได้มีหนังสือถึงคณะผู้แทนถาวร สปป.ลาว เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เสนอให้เปลี่ยนผู้ลงนามในเอกสาร จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรของประเทศสมาชิกอาเซียนแทน ซึ่งในหลักการประเทศไทยไม่ขัดข้อง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การปรับแก้ไขบันทึกความเข้าใจที่จะมีการรับรองโดยการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน (ASEAN Ministers Meeting- AMM) ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่เอกสารจะต้องได้รับการรับรองและอนุมัติโดยรัฐบาลจาก ๑๐ ประเทศอาเซียนเพื่อมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ไทยในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้ร่วมก่อตั้งมูลนิธิอาเซียน มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามหลักการที่ได้ตกลงไว้ในกฎบัตรอาเซียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นต่อเอกสารดังกล่าว

๔. สาระสำคัญ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนสาระสำคัญเกี่ยวกับร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฉบับทบทวนว่าด้วยการจัดตั้งมูลนิธิอาเซียน (Protocol Amending the Revised Memorandum of Understanding of the Establishment of the ASEAN Foundation) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ว่ามีนัยเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการรับรอง ลงนาม และการมีผลบังคับใช้ของพิธีสารภายใต้มาตรา ๖ โดยปรับแก้ผู้มีอำนาจในการลงนามการปรับปรุงแก้ไขบันทึกความเข้าใจจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) เป็นประเทศสมาชิกอาเซียน

๕. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

โดยที่ร่างพิธีสารฯ มีลักษณะเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนลงนาม ดังนั้น ก่อนที่จะมอบหมายให้เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรเป็นผู้ลงนาม ร่างพิธีสารฯ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จะต้องเสนอร่างพิธีสารฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ และขออนุมัติการจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรด้วย

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทบาทของมูลนิธิอาเซียนเป็นประโยชน์ต่อประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงไทย ในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ในปลายปี ๒๕๕๘ โดยการลงนามอนุมัติการแก้ไขบันทึกความเข้าใจ จะเป็นการส่งเสริมขีดความสามารถให้กับมูลนิธิอาเซียนในการเพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน ให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างความเจริญระหว่างประเทศสมาชิก ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประชาชนอาเซียน และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน ๑๐ ประเทศสมาชิกอาเซียน

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอแนะคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารในข้อ ๔. และหากมีความจำเป็นต้องแก้ไข ร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศ ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๗.๒ ให้เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยฯ หรือผู้แทนร่วมรับรองเอกสารในข้อ ๔.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย

จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองสังคมและวัฒนธรรม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๘๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๑๘